

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către Stamatov Gheorghii în interesele organizației nonguvernamentale „Vatandaşlık Grupu”, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 noiembrie 2016,

Termenul examinării cauzei:

1. prima instanță: 04.08.2016 – 01.09.2016;

2. instanța de recurs: 21.09.2016 – 15.11.2016.

A C O N S T A T A T:

1. La data de 04 august 2016 la Judecătoria Comrat Stamatov Gheorghii a depus în interesele organizației nonguvernamentale „Vatandaşlık Grupu” plîngere împotriva acțiunilor organului de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (f.d. 1).

În motivarea plîngerii a fost indicat, că SRL Media P.S. Grup la început a organizat retransmisia în linii generale a programelor de televiziune ruse în mod gratuit, aprioric la contribuția și finanțarea Comitetului executiv au organizat un program de teleradiofuziune cunoscută ca „Pervîi Narodnîi”.

La fel, reclamantul a menționat, că ignorând aspirațiile a 85% din locuitorii Găgăuziei, promovând discriminarea găgăuzilor la obținerea informației veridice în limba maternă, S. Piron îndeajuns satisface cerințele a circa 4% din populația vorbitoare de limbă rusă agravând asimilarea populației găgăuze prin selectarea în studioul de televiziune mediatori/prezentatori vorbitori de limbă rusă și ignorând persoanele care doresc să comunice în limba găgăuză. Până în prezent la studioul de televiziune nu este admisă emisia în limba găgăuză și în mod cinic se încalcă drepturile poporului găgăuz.

În anul 2005 Piron S. a început să conducă GRT, unde pe toate aparatele de filmat neutre a MIM erau agățate panglici Sf. Gheorghe și necătând la scrisorile recomandate, nu au fost admiși în studiu. Consideră că acțiunile lui Piron S. cad sub incidența art. 176 Cod penal, încălcarea egalității în drepturi a cetățenilor, și nu numai. Acțiunile lui Piron S. au fost contestate la organele procuraturii și IP Gagauzia la 24.02.2016.

La 25 iulie 2016 reclamantului i-au fost prezentate copii ale materialelor cauzei, în care ofițerul de urmărire penală a IP Comrat, A. Avramova, a indicat că nu au fost

stabilite elementele componentei de infracțiune incriminate în acțiunile lui Piron S., și a fost dovedit faptul că ultimul nu a primit nici o scrisoare, nici cereri în scris, din care considerent a fost refuzată începerea urmăririi penale în privința lui Piron S. Ordonanța procurorului fiind o ordonanță repetată a ofițerului de urmărire penală.

A considerat că, refuzul în începerea urmăririi penale ca fiind ilegal, și anume, ofițerul de urmărire penală, Avramova A., audiindu-l pe Stamatov Gh., a inclus în declarațiile lui o probă falsă „Piron S.G.”, ceea ce el nu a putut să spună deoarece nu-l cunoaște pe ultimul. Atât ofițerul de urmărire penală, cât și procurorul, folosesc această probă falsă pentru exagerarea probei «adresa neveridică» a expeditorului, și din acest motiv adresatul nici nu a primit scrisoarea. Însă poștașii spun adevărul, deoarece scrisoarea nerecepționată a fost restituită expeditorului, fapt care nu a avut loc. Reiese că ele au fost recepționate.

Concomitent cu denumirea SRL Media P.S. Grup, Piron S. folosește pentru această întreprindere denumirea de SRL „Oguztelcom” și desigur SRL „Oguzsatlink”. În conformitate cu cele menționate și probele noi în ordinea art. 58 alin. (8) și (9) Cod de procedură penală, a solicitat instanței de judecată pentru urmărirea penală a or. Comrat examinarea plângerii, anularea ordonanței ofițerului IP Comrat, A. Avramova, și procurorului or. Comrat, F. Colța, emise în baza unor probe false ca fiind ilegale.

A intenta în privința lui Piron S. urmărirea penală în ordinea prevăzută de art. 176 alin. (1) lit. a) Cod penal - încălcarea egalității în drepturi a cetățenilor și art. 180² alin. (1) și (2) Cod penal - cenzura.

A-l obliga pe Piron S. în continuare la ducerea emisiunii de televiziune „Pervîi Narodnîi” oferirea timpului de efir reprezentanților altor grupe de limbi pentru expunerea problemelor sale procentului proporțional a componentei populației.

2. Prin încheierea Judecătoriei Comrat din 01 septembrie 2016, plângerea înaintată de către Stamatov Gheorghii în interesele organizației nonguvernamentale „Vatandaşlık Grupu”, a fost respinsă ca inadmisibilă, explicându-i-se că plângerea urmează a fi depusă în instanța de judecată doar după depunerea a unei plângeri asupra acțiunilor/inacțiunilor procurorului cu respectarea prevederilor art. 298, 299¹ Cod de procedură penală (f.d. 39-41).

3. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Comrat din 01 septembrie 2016 a declarat recurs Stamatov Gh. în interesele organizației nonguvernamentale „Vatandaşlık Grupu” prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea materialelor cauzei la UP Comrat și procuratura Comrat pentru a fi dispusă începerea urmăririi penale în privința lui Piron S.

Recurentul a considerat că încheierea judecătoriei Comrat din 01 septembrie 2016 este nefondată din următoarele considerente:

- reclamantul a făcut cunoștință cu materialele cauzei la 25.07.2016, iar ordonanța a fost emisă la 04.07.2016;

- a prezentat instanței de judecată probe suplimentare, care nu au fost luate în considerație de către instanța de judecată;

- a menționat că plângerea a fost recunoscută de către instanța de judecată ca fiind inadmisibilă cu încălcarea legislației, deoarece, în opinia reclamantului Codul de procedură penală nu conține o asemenea normă;

- a considerat că actele prezentate în instanța de judecată confirmă faptul, că diversele denumiri ale firmei, care aparține lui Piron S. este încercarea de a păstra una și aceiași proprietate, amplasată pe adresa mun. Comrat, str. Fedico, 41 cu anexa 41 „a”.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 noiembrie 2016 a fost respins, ca nefondat, recursul declarat de Stamatov Gh. în interesele organizației nonguvernamentale „Vatandaşlık Grupu” și menținută fără modificări încheierea Judecătorei Comrat din 01 septembrie 2016.

În motivarea soluției adoptate, instanța a considerat, că plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție doar după îndeplinirea de către recurent a prevederilor art. 298, 299¹ Cod de procedură penală. În cazul în care persoana indicată în art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală, a depus nemijlocit plângerea în instanța de judecată fără respectarea procedurii prealabile de soluționare a ei de către procuror, judecătorul emite o încheiere prin care o recunoaște ca fiind inadmisibilă cu explicarea ordinii de atac.

Respectiv, în opinia colegiului, verificând respectarea procedurii prealabile, și anume îndeplinirea de către procurorul ierarhic superior a controlului legalității actelor procurorului ierarhic inferior - procurorului Procuraturii mun. Comrat Colța F., instanța de judecată a ajuns la concluzia că de către reclamant nu a fost respectată procedura prealabilă stabilită de către legislație privind contestarea ordonanței de începere a urmăririi penale din 04.07.2016 emisă de procurorul menționat.

Adică reclamantul urma să contesteze ordonanța procurorului din 04.07.2016 procurorului ierarhic superior, și în cazul dezacordului cu hotărârea procurorului ierarhic superior, să contesteze ordonanța procurorului Procuraturii mun. Comrat Colța F. în instanța de judecată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

La fel, instanța de recurs a considerat fondată și concluzia instanței de fond referitor la faptul, că nu poate fi obiect al dezbaterilor judiciare de către judecătorul de instrucție în cadrul îndeplinirii controlului asupra legalității acțiunilor și actelor organului de urmărire penală cerința recurentului privind obligarea lui Piron S. ca în continuare în teleemisiunile „Pervîi Narodnîi” să prezinte timp de efir reprezentanților altor grupe de limbi pentru expunerea problemelor sale proporțional componentei procentuale a populației, deoarece litigiul, ce ține de aceste întrebări urmează să fie soluționat în limitele procedurii civile în instanța de drept comun.

5. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești adoptate la caz, Stamatov Gh. în interesele organizației nonguvernamentale „Vatandaşlık Grupu” le contestă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acestora, cu remiterea materialelor la procuratura Comrat pentru a fi dispusă începerea urmăririi penale în privința lui Piron S., invocând argumente similare celor din cererea de recurs (f.d. 49).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, la Curtea Supremă de Justiție poate fi declarat recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Din dispozițiile legale enunțate mai sus se atestă, că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi atacate prin intermediul recursului în anulare.

Acțiunile sau actele ilegale ale organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații, în sensul art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, au un grad dublu de verificare, fapt ce corespunde cerințelor art. 13 CEDO, precum că orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Astfel, statul fiind obligat să asigure măcar o cale de atac în instanță, în cazul pretinselor violări ale drepturilor omului. Însă, statul a asigurat acest drept, în cazurile prevăzute la art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, prin controlul efectuat în două grade de jurisdicție.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit dispozițiilor art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal conchide că, recursul de pe rol, este declarat împotriva unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care nu a fost soluționat fondul unei cauze penale și fără suport legal pentru a fi atacat cu recurs în anulare, adică este vădit neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 456 alin. (1), art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către Stamatov Gheorghii în interesele organizației nonguvernamentale „Vatadañslık Grupu”, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 noiembrie 2016, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **15 martie 2017**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana